

Bohumil Hrabal

Bambini di Praga (1947)

Van de torenklok klonken twaalf slagen.

Meneer Hyrman, een reusachtige slager met een piepklein gouden ringetje in zijn linkeroor, opende de etalagekast en keek over een rij varkenskoppen heen en dwars door bossen sierasperge bij zijn eigen zaak naar binnen.

‘Heren!’ riep daar zijn vrouw, ‘in een slagerij en rokerij is properheid ’t halve werk!’

En ze ging verder met het reinigen van de tegeltjes met een doekje, waarbij haar borsten op en neer deinden en de vier verzekeringsagenten van Steun bij de Ouderdom in haar décolleté keken.

‘Je zou niet geloven,’ voegde de slagersvrouw er nog aan toe, ‘hoe zo’n sierasperge de vette lucht uit je zaak wegzuigt.’

‘Daarom staan er zoveel vlierbessenstruiken op de joodse begraafplaats,’ zei een van de agenten, ene meneer Bucifal, ‘zo’n vlierbes, die heeft zulke lange wortels dat-ie in een paar jaar alles heeft weggezogen. Mevrouw, die worstjes, die smaakten fantastisch!’

‘Madame,’ zei met volle mond meneer Krahulík, rayonchef bij Steun bij de Ouderdom, ‘zijn dat Kostelec’s of Frankfurter worstjes?’ Hij boog voorover en veegde zijn lippen af met een papieren servetje.

De slagersvrouw schoot in de lach, ze kwam met gesneden ham aanzetten, hief zo’n roze plak tot bij de geopende mond van de knappe jongeman en riep: ‘Hier heb ik een speciaal plakje ham voor meneer Viktor!’

Viktor Tůma, agent van verzekeringsmaatschappij Steun bij de Ouderdom, een knappe kerel van het berbertype, likte de vingers van de slagersvrouw af en stootte met zijn lokken zachtjes, als per ongeluk, tegen haar borsten aan.

‘Geen Kostelec’s en geen Frankfurter,’ zei de slagersvrouw, ‘deze worstjes maken we samen! M’n mannie en ik!’

Ze wees naar de etalage, waar meneer Hyrman voor geknield zat en een gele citroen in een varkensbek deed.

‘Die knielt daar in dezelfde houding als ’t beeld van bisschop-kardinaal vorst Thun-Hohenštejn op ’t kerkhof van Malá Strana in Smíchov,’ zei meneer Viktor.

‘Bent u ook katholiek?’ vroeg de slagersvrouw blij.

‘Jazeker,’ zei meneer Viktor en sloeg zijn blauwe ogen op en opende zijn mond, waarbij mevrouw Hyrman naar voren boog en bij hem een dunne plak ham daar naar binnen schoof waarbij ze zich teder in haar vingertje liet bijten.

Toen meneer Hyrman dat zag, pakte hij een citroen en propte die in een varkenskop.

‘Wel, heren, wilt u nog iets hebben?’ riep de slagersvrouw uit.

‘Nog een portie worst!’

‘En meer mierikswortelsaus voor mij!’

‘En voor mij mierikswortelsaus met mosterd!’

‘En ik zou wel ham willen hebben,’ zei meneer Tonda Uhde, een andere agent, een elegante man met een roos in de hand die zijn jasje lichtjes over de schoudertjes had geworpen.

De slagersvrouw ging naar een achterkamertje en de verzekeringsagenten keken dwars door de bossen sierasperge langs het kale hoofd van meneer Hyrman naar het plein, waar van de kant van de pestzuil een vrouw kwam aanfietsen met op haar stuur een grote grafkrans, die was versierd met stekelige blaadjes en kronkelende paarse linten. Die vrouw fietste met opgeheven kin, want daartoe werd ze genoopt door de doornen van de stekelige blaadjes van de mahoniestruik.

‘Wat staat daar op dat graflint geschreven?’ vroeg meneer de rayonchef en toen hij naar de etalage liep, stootte hij agent Tonda Uhde van zijn kruk, die achterover op zijn rug viel. Meneer de rayonchef stapte over hem heen en schopte hem daarbij zachtjes tegen zijn hoofd.

Daarna leunde hij op de rand van de etalage, duwde de bossen sierasperge opzij en lachte zo hard dat de tranen op de rug van de hand van meneer Hyrman drupten, die nog steeds in de etalage geknield zat.

‘We sluiten om twaalf uur,’ zei de slager, pakte de varkenskop en scheurde die in tweeën.

'Uw vrouw heeft ons uitgenodigd,' zei de dirigent ontnuchterd.

'Flauwe grap,' zei Tonda boos.

'Weet u wat daarop stond geschreven?' zei meneer de rayonchef zich omdraaiend. 'Daar stond: Slaap zacht,' zei hij en liet een boer.

'Wie zou er aan me denken?' vroeg hij zich dromerig af.

'Ergens hebben ze de plee doorgetrokken,' merkte Tonda somber op en wikkelde het jasje vaster om zich heen.

'Ach, heremetijd, meneer de agent is lichtgeraakt,' zei de rayonchef met een zucht en raapte de roos van de vloer, strooide er wat zout en peper over, nam er een hapje van, proefde er even van en knabbelde die vrolijk op en zei opgetogen: 'Als voorgerechtje? Geweldig. Een paar druppeltjes worcester erop zouden natuurlijk geen kwaad kunnen. Maar laten we plezier hebben! Meneer Bucifal, 't is nou een week dat we u voor ons rayon op proef hebben genomen, en ik weet nog steeds niet waarom ze u bij die firma met kerkspullen ontslagen hebben.'

'Omdat ik mot kreeg met een pastoor!'

De slagersvrouw kwam met een schotel hete worstjes aanzetten.

'Hebt u mot gehad met een pastoor?' vroeg ze verbaasd.

'Ja, met een pastoor, vanwege een heilig Theresiaatje,' zei meneer Bucifal.

'Deze mosterd, is die van 't merk Pastoor?' informeerde Viktor.

'Van Pastoor,' herhaalde ze en droogde haar ogen die traanden van de mierikswortel.

De agenten keken schaamteloos in haar décolleté en knikten deskundig. Meneer Hyrman kwam de winkel in en had piepkleine oogjes en oren die als bij een bijterig paard plat tegen zijn hoofd gedrukt stonden. Hij liep het achterkamertje in en kwam terug met een lange stok om het zonnescherm neer te halen en hield halt bij de sierasperges. Hij was zo reusachtig en had zulke brede schouders dat het in de winkel schemerdonker werd.

'Ik moet de markies neerhalen,' zei hij het trottoir op lopend.

'Vanwege een heilig Theresiaatje? Vertel op,' spoorde de slagersvrouw hem aan, pakte een stoel, ze ging er met haar knieën op zitten en hield zich aan de rugleuning vast. Ze schaterde en begon met de stoel heen en weer te wippen, waarbij haar rok strakker om haar heen werd getrokken en een knie vol zichtbaar werd. En mevrouw Hyrman keek naar het plafond en haar borsten wipten op en neer wanneer ze zich van voorover naar achterover strekte, die borsten van haar priemden naar voren als twee kegelvormige suikerbroden en de verzekeringsagenten waren sprakeloos. Meneer Viktor Tůma die dubbel alimentatie moest betalen en elke zwangere vrouw jaloers bekeek, niet omdat ze zwanger was, maar omdat ze niet zwanger was van hem, legde zijn knakworstje terzijde en vouwde als katholiek zijn handen om zo nog meer te genieten van deze speling van de natuur.

Meneer Hyrman stond zich daar met de stok voor het neerhalen van markiezen in de hand te verbijten om wat zijn echtgenote allemaal uitspookte.

'Dat zit namelijk zo, mevrouw,' zei meneer Bucifal iets wegslikkend, 'heiligenbeelden zijn zo ongelofelijk kwetsbaar. Net als knakworstjes. Zo moest ik een keer een gipsen Theresiaatje naar Zbejšín vervoeren, ik open bij aankomst de zijklep van m'n vrachtwagentje en kijk daar nou: de armen van 't beeld zijn afgebroken.'

'De armen?' herhaalde de slagersvrouw schaterend. 'En wat vond de pastoor daar wel niet van?'

'De pastoor sloeg z'n handen in elkaar. Ik zeg, meneer pastoor, ik wip wel effe bij een drogist naar binnen om een zakje gips te kopen, dan gips ik die armen d'r zo weer aan, net als in 't ziekenhuis. Maar de eerwaarde heer vond dat maar niks: die wilde een ongedeedd Theresiaatje.'

'Ongedeerd?' herhaalde de slagersvrouw schaterend.

'Dus moest ik met dat beeld terug,' hernam meneer Bucifal, 'ik laadde een ander in en toen ik dat weer een keer naar Zbejšín had gebracht, zette ik 't beeld op een traptree en ging met de bestelbon de kerk in. Op de bovenste tree stond meneer pastoor en die kijkt over m'n schouder... ik draai me om en daar is me toch een stommeling!'

'Die pastoor?' vroeg de slagersvrouw schaterend.

'Nee, een enorme stommeling op de fiets, die raakt 't beeld met z'n stuur en dat wankelt... maar de pastoor was naar beneden gerend en ving dat Theresiaatje op 't laatste moment op en zei: "Had u bijna voor de derde keer een Theresiaatje voor me moeten ophalen!" Maar hij trapte daarbij op m'n eksterroog en dat had-ie niet moeten doen. Ik zeg: "Al bent u de plaatsvervanger van God, dan hoeft u nog niet op

m'n eksterooog te gaan staan!" En ik gaf dat beeld een douw en dat viel om en brak in vele stukken. En de eerwaarde heer rapporteerde dat aan de firma met kerkspullen en die gaf mij weer een douw, zodat ik nou hier ben, als agent van Steun bij de Ouderdom. Is er misschien nog wat mierikswortelsaus?'

Opdracht:

Beoordeel de vertaling op feitelijke juistheid, zowel op woordniveau als zinsniveau.

Signaleer algemene en specifieke vertaalproblemen.

Signaleer verschillen in het gebruik van tijden, het voegwoord 'en' en in de zinsvolgorde.

Wat vind je van pogingen om spreektaaligheid weer te geven. Voel je daarin verschil tussen het Tsjechisch en Nederlands?